

بررسی میزان انگیزه تحصیلی و عوامل مرتبط با آن در

دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زابل در سال ۱۳۸۸

عباسعلی رضانی^۱ سید پوریا هدایتی^۲ عبید... فرجی^۳ مریم خمسای^۴ محسن حیدری مکرر^۵

چکیده

مقدمه و هدف: انگیزه، موتور محرکه یادگیری در انسان است و برای تغییر رفتار در فراگیران باید به عوامل مرتبط با انگیزه و میزان تاثیر آنها پی برد. لذا این مطالعه با هدف تعیین میزان انگیزه تحصیلی دانشجویان و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زابل طراحی و اجرا گردید.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی از نوع مقطعی جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل در نیمسال اول تحصیلی ۸۸-۸۹ بودند. تعداد ۴۰۰ نفر از ایشان که حداقل یک ترم تحصیلی را گذرانده بودند با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. برای گردآوری داده های مربوط به انگیزش تحصیلی از مقیاس انگیزش تحصیلی (AMS)، ترجمه نمونه انگلیسی دارای ۲۷ پرسش هفت گزینه ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم است استفاده گردید. برای تعیین عوامل مرتبط از پرسشنامه محقق ساخته مشتمل بر سه بخش رفاہ دانشجویی دانشگاه، آموزش دانشکده و آینده شغلی حاوی ۲۷ سوال ۵ گزینه ای (هر بخش ۹ سوال) که روایی و پایایی آن در مطالعات قبلی تأیید شده بود، استفاده گردید. داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از آمارهای توصیفی و تحلیلی و آزمون های آماری ضریب همبستگی اسپیرمن، t مستقل، آنالیز واریانس یکطرفه در سطح معنی داری $p \leq 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین انگیزه تحصیلی افراد مورد مطالعه $17/57 \pm 131/32$ (از مجموع حداکثر ۱۸۹ امتیاز) بود و ۱۷/۸ درصد (۷۱ نفر) دارای انگیزه تحصیلی ضعیف، ۶۸/۵ درصد (۲۷۴ نفر) دارای انگیزه تحصیلی در حد متوسط و ۱۳/۷ درصد (۵۵ نفر) دارای انگیزه تحصیلی خوب بودند. بین انگیزه تحصیلی و هریک از متغیرهای آینده شغلی و دانشکده محل تحصیل اختلاف معنی داری مشاهده شد ($p < 0/05$) ولی بین انگیزه تحصیلی دانشجویان و هریک از متغیرهای امور رفاہی، امور آموزشی و دموگرافیک (جنس، سن، وضعیت تاهل، وضعیت محل سکونت مقطع، رشته و ترم تحصیلی) اختلاف آماری معنی داری مشاهده نگردید ($p > 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه دانشجویان از وضعیت انگیزش متوسطی برخوردار بودند. لذا توجه بیشتر مسئولین دانشگاه به عوامل مرتبط با انگیزه تحصیلی دانشجویان احساس می شود تا ضمن بررسی این عوامل و رفع موانع با افزایش انگیزه دانشجویان زمینه رشد و شکوفایی آنها فراهم گردد.

واژگان کلیدی: انگیزه تحصیلی، دانشجو، عوامل مرتبط، دانشگاه علوم پزشکی

^۱ کارشناس ارشد اپیدمیولوژی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل (نویسنده مسئول)

پست الکترونیکی: Ramazani_ab@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل

^۳ کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل

^۴ کارشناس مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشگاه علوم پزشکی زابل

^۵ دکترای تخصصی اعصاب و روان، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل

مقدمه و هدف

سطح تحصیلات والدین، شغل آینده و غیره می باشد (۶ و ۷). بنابراین با توجه به ضرورت شناخت انگیزه در فراگیران و ارتباط آن با عوامل مختلف این مطالعه با هدف تعیین انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زابل و عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۸۸، طراحی و اجرا گردید.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی

از نوع مقطعی جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل در نیمسال اول تحصیلی ۸۹-۸۸ بودند. تعداد ۴۰۰ نفر از ایشان که حداقل یک ترم تحصیلی را گذرانده بودند با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. برای گردآوری داده های مربوط به انگیزش تحصیلی از مقیاس انگیزش تحصیلی (AMS) (۱)، ترجمه نمونه انگلیسی، دارای ۲۷ پرسش هفت گزینه ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم است، استفاده گردید که هر یک از سؤالات بر اساس مقیاس لیکرت هفتگانه به ترتیب از یک تا ۷ نمره دهی شد. و سه بعد انگیزش درونی (۱۲ سوال)، انگیزش بیرونی (۱۱ سوال) و بی انگیزگی (۴ سوال) را می سنجد که به ترتیب هر یک از ابعاد مذکور نمرات ۸۴-۱۲، ۷۷-۱۱ و ۲۸-۴ را به خود اختصاص دادند. بررسی های به عمل آمده توسط رابرت والرند و همکارانش نشان می دهد که روایی و پایایی نمونه انگلیسی مقیاس تحصیلی AMS بر روی دانش آموزان دبیرستانی و نیز دانشجویان کانادایی، مورد تایید قرار گرفته است و ضریب آلفای محاسبه شده برای کل پرسشنامه ۲۷ سوالی ترجمه فارسی آن نیز معادل ۰/۸۸ بوده است (۷). در نمره دهی پرسشنامه انگیزش تحصیلی، با توجه به میانگین و انحراف معیار

انگیزه نیرویی قوی در فرایند یاددهی - یادگیری هستند، به طوریکه حتی غنی ترین و بهترین برنامه های کارآموزی و آموزش سازماندهی شده نیز در صورت فقدان انگیزه در فراگیران، سودمند نخواهند بود (۱). یکی از مهمترین مسایل تاثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان، انگیزه می باشد (۲). انگیزه تحصیلی یکی از ملزومات یادگیری به حساب می آید و چیزی است که به رفتار شدت و جهت می بخشد و در حفظ تداوم آن به یادگیرنده کمک می کند. در واقع انگیزه آن چیزی است که به یادگیرنده انرژی می دهد و فعالیت های او را هدایت می کند (۳). از آنجا که انگیزه تحصیلی مستقیماً با میزان یادگیری و پیشرفت تحصیلی یادگیرندگان در ارتباط است، لازم است برای ایجاد یک نظام آموزشی موفق و پویا به این امر مهم توجه بیشتری شود. کم توجهی نسبت به مشکلات دانشجویان بی گمان سبب تراکم و گره خوردن مشکلات با یکدیگر و به وجود آمدن نابسامانی های روحی و آموزشی مختلف برای آنان خواهد شد. چنین غفلت هایی از یک طرف باعث اتلاف منابع انسانی و از طرف دیگر باعث افت کیفیت نیروی انسانی می شود (۴). متأسفانه یکی از مشکلات شایع نظام های آموزشی در بسیاری از کشورها، پایین بودن سطح انگیزه تحصیلی در بین یادگیرندگان می باشد که سالانه زیان های علمی، فرهنگی و اقتصادی زیادی را متوجه دولت ها و خانواده ها می کند و نظام آموزشی کشورها را با افت تحصیلی مواجه می سازد (۵).

پژوهش های مختلف مؤید ارتباط انگیزه تحصیلی با عوامل مختلف از جمله عوامل آموزشی، دموگرافیک،

نمرات دانشجویان مورد مطالعه، نمرات کمتر از ۱۱۴ به عنوان سطح انگیزه تحصیلی ضعیف، نمرات بین ۱۱۴-۱۴۸ به عنوان سطح انگیزه تحصیلی متوسط، و نمرات بالاتر از ۱۴۸ به عنوان سطح انگیزه تحصیلی خوب در نظر گرفته شدند. برای تعیین عوامل مرتبط از پرسشنامه محقق ساخته مشتمل بر سه بخش رفاه دانشجویی دانشگاه، آموزش دانشکده و آینده شغلی حاوی ۲۷ سوال ۵ گزینه ای (هر بخش ۹ سوال) استفاده شد. روایی پرسشنامه با روش اعتبار محتوا و پایایی آن با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ (۰/۹۳۶) توسط روحی و همکارانش تعیین شده است (۶). هر یک از سؤالات بر اساس مقیاس لیکرت پنج گانه به ترتیب از یک تا ۵ نمره دهی شد و با توجه به میانگین نمرات به دست آمده نمرات بین ۹ تا ۱۶ کاملاً ناراضی، ۱۶ تا ۲۳ ناراضی، ۲۳ تا ۳۰ متوسط، ۳۰ تا ۳۷ راضی و ۳۷ تا ۴۵ کاملاً راضی در نظر گرفته شد. داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از آمارهای توصیفی - تحلیلی و آزمون های آماری ضریب همبستگی اسپیرمن، t مستقل، آنالیز واریانس یکطرفه و در سطح معنی داری $p < 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: نتایج نشان داد که از ۴۰۰ دانشجوی مورد مطالعه ۶۱/۸ درصد (۲۴۷ نفر) زن و ۳۸/۳ درصد (۱۵۳ نفر) مرد بودند؛ میانگین سنی آنها $21/17 \pm 1/928$ بود و ۸۷/۳ درصد مجرد بودند.

۱۴۷ نفر (۳۶/۸ درصد) در دانشکده پرستاری مامایی، ۱۴۱ نفر (۳۵/۳ درصد) در دانشکده بهداشت، ۴۱ نفر (۱۰/۳ درصد) در دانشکده داروسازی، ۳۷ نفر (۹/۳ درصد) در دانشکده پزشکی و ۳۴ نفر (۸/۵ درصد) در دانشکده پیراپزشکی مشغول به تحصیل بودند.

یافته های پژوهش در زمینه انگیزه تحصیلی دانشجویان نشان داد که میانگین انگیزه تحصیلی افراد مورد مطالعه $17/57 \pm 131/32$ (از مجموع حداکثر ۱۸۹ امتیاز) بود. میانگین بعد انگیزه درونی $10/67 \pm 61/84$ (از حداکثر ۸۴ امتیاز)، انگیزه بیرونی $10/61 \pm 57/71$ (از حداکثر ۷۷ امتیاز) و بی انگیزگی $5/49 \pm 11/77$ (از حداکثر ۲۸ امتیاز) بود (جدول شماره ۱). ۶۸/۵ درصد (۲۷۴ نفر) افراد مورد مطالعه دارای انگیزه تحصیلی در حد متوسط و ۱۳/۸ درصد (۵۵ نفر) دارای انگیزه تحصیلی خوب بودند (جدول شماره ۲). نتایج نشان داد که ۱۱/۸ درصد از افراد مورد مطالعه از عوامل رفاهی، ۱۹/۵ درصد از عوامل آموزشی و ۵/۵ درصد از عوامل تصور نسبت به آینده شغلی کاملاً راضی بودند (جدول شماره ۳). انگیزه تحصیلی دانشجویان با دانشکده محل تحصیل آنها اختلاف آماری معنی داری داشت. با انگیزه ترین دانشجویان از بین دانشکده ها، در دانشکده پیراپزشکی (با میانگین ۱۳۷/۵۲) و بی انگیزه ترین افراد در دانشکده داروسازی (با میانگین ۱۲۵/۸۰) بودند. بین انگیزه تحصیلی دانشجویان و هر یک از متغیر

بررسی میزان انگیزه تحصیلی و...

دانشجویان و هریک از متغیرهای دموگرافیک (جنس، سن، وضعیت تاهل، وضعیت محل سکونت، مقطع تحصیلی، رشته تحصیلی و ترم تحصیلی، اختلاف آماری معنی داری مشاهده نگردید ($p > 0/05$) (جدول شماره ۴). در خصوص وجود ارتباط بین انگیزه تحصیلی و رضایت دانشجویان

عباسعلی رضائی و همکاران

از عوامل مرتبط (رفاه دانشجویی دانشگاه، آموزشی دانشکده و آینده شغلی) آزمون آماری نشان داد که فقط بین عامل تصور از آینده شغلی با انگیزه تحصیلی ارتباط معنی داری ضعیفی وجود داشت ($p < 0/05$) و بین انگیزه تحصیلی با دو عامل رفاهی دانشگاه و آموزشی دانشکده ارتباط معنی داری مشاهده نشد ($p > 0/05$). (جدول شماره ۵).

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی افراد مورد مطالعه بر حسب سطح انگیزه تحصیلی

سطح انگیزه تحصیلی	تعداد	درصد
خوب	۵۵	۱۳/۸
متوسط	۲۷۴	۶۸/۵
ضعیف	۷۱	۱۷/۸
جمع	۴۰۰	۱۰۰

جدول شماره ۱: میانگین ابعاد مختلف انگیزه تحصیلی افراد مورد مطالعه

انگیزه تحصیلی	میانگین	انحراف معیار	حداکثر	حداقل
درونی	۶۱/۸۴	۱۰/۶۷	۸۴	۱۲
بیرونی	۵۷/۷۱	۱۰/۶۱	۷۷	۱۱
بی انگیزگی	۱۱/۷۷	۵/۴۹	۲۸	۴
کل انگیزه	۱۳۱/۳۲	۱۷/۵۷	۱۸۹	۲۷

جدول شماره ۳: توزیع فراوانی افراد مورد مطالعه بر حسب رضایت از عوامل مرتبط با انگیزش تحصیلی

عوامل مرتبط	رفاهی دانشگاه		آموزشی دانشکده		آینده شغلی	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
رضایت						
کاملاً ناراضی	۶	۱/۵	۱۳	۳/۳	۸۴	۲۱
ناراضی	۲۹	۷/۳	۷۰	۱۷/۵	۱۶۳	۴۰/۸
متوسط	۱۸۰	۴۵	۱۲۴	۳۱	۱۰۵	۲۶/۳
راضی	۱۳۸	۳۴/۵	۱۱۵	۲۸/۸	۲۶	۶/۵
کاملاً راضی	۴۷	۱۱/۸	۷۸	۱۹/۵	۲۲	۵/۵
جمع	۴۰۰	۱۰۰	۴۰۰	۱۰۰	۴۰۰	۱۰۰

جدول شماره ۴: مقایسه میانگین انگیزه تحصیلی افراد مورد مطالعه بر حسب متغیرهای دموگرافیک و تحصیلی

نتیجه آزمون آماری	انحراف معیار	میانگین	متغیر	
			مرد	زن
t=-۱/۳۰۷ Df=۳۹۸ P=۰/۱۹۲	۱۹/۴۵	۱۲۹/۸۶	مرد	جنس
	۱۶/۲۷	۱۳۲/۲۳	زن	
f=۲/۰۱۵ Df=۲ P=۰/۱۳۵	۱۶/۲۲	۱۳۳/۱۸	زیر ۲۰ سال	گروههای سنی
	۱۶/۶۹	۱۳۰/۵۴	۲۰-۲۲ سال	
	۲۱/۶۹	۱۲۸/۶۰	بالتر از ۲۲ سال	
t= ۱/۳۷۲ Df=۳۹۸ P=۰/۱۷۱	۱۷/۳۹	۱۳۱/۷۸	مجرد	وضعیت تاهل
	۱۸/۶۰	۱۲۸/۱۷	متاهل	
t= ۱/۸۸۲ Df=۳۹۸ P=۰/۰۶۱	۱۷/۲۶	۱۳۰/۴۶	خوابگاهی	محل سکونت
	۱۸/۴۱	۱۳۴/۴۷	غیر خوابگاهی	
f=۲/۰۱۵ Df=۲ P=۰/۷۴۷	۱۶/۶۱	۱۳۲/۱۷	کاردانی	مقطع تحصیلی
	۱۸/۰۸	۱۳۱/۴۲	کارشناسی	
	۱۷/۲۲	۱۳۰/۱۱	دکترای حرفه ای	
f=۲/۶۲۳ Df=۴ P=۰/۰۳۴	۱۴/۶۷	۱۳۴/۴۰	پزشکی	دانشکده محل تحصیل
	۱۸/۴۶	۱۲۵/۸۰	داروسازی	
	۱۸/۵۲	۱۳۰/۰۴	بهداشت	
	۱۷/۲۹	۱۳۱/۸۹	پرستاری و مامایی	
	۱۴/۵۰	۱۳۷/۵۲	پیراپزشکی	

جدول شماره ۵: رابطه بین انگیزه تحصیلی با عوامل رفاهی، آموزشی و آینده شغلی در افراد مورد مطالعه

عوامل مرتبط	عوامل رفاهی	عوامل آموزشی	عوامل تصور نسبت به آینده شغلی
انگیزش تحصیلی	r=۰/۰۰۹ P=0/856	r=۰/۰۸۰ P=0/112	r=-۰/۲۷۳ P=0/000

بحث و نتیجه گیری: نتایج حاکی از آن بود که میانگین انگیزه تحصیلی افراد مورد مطالعه $17/57 \pm 131/32$ بود و $17/8$ درصد (71 نفر) دارای انگیزه تحصیلی ضعیف، $68/5$ درصد (274 نفر) دارای انگیزه تحصیلی در حد متوسط و $13/8$ درصد (55 نفر) دارای انگیزه تحصیلی خوب بودند که نشان می دهد $72/3$ درصد دانشجویان مورد مطالعه دارای انگیزه تحصیلی در سطح متوسط و خوب بودند و فقط $17/8$ درصد آنان دارای انگیزه تحصیلی ضعیف بودند. از آنجایی که انگیزش عامل بسیار مهمی در یادگیری و کسب رفتارهای مطلوب است، پژوهش های انجام شده نشان داده اند که افراد دارای انگیزه بالا در انجام کارها (از جمله در فعالیت های آموزشی) نسبت به افرادی که انگیزه پایینتری دارند، موفقیت بیشتری کسب می نمایند. لذا با توجه به نتایج مطالعه حاضر به نظر می رسد که انگیزه تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه نسبتاً مطلوب است. با انگیزه ترین دانشجویان از بین دانشکده ها، در دانشکده پیراپزشکی (بامیانگین $137/52$) و بی میانگین $125/80$) بودند. انگیزه دانشجویان در دانشکده پزشکی (بامیانگین $134/40$) بیشتر از انگیزه دانشجویان در دانشکده داروسازی (با میانگین $125/80$) بود. نتایج پژوهش نشان داد که بین انگیزه تحصیلی و تصور از آینده شغلی رابطه معنی داری وجود داشت که تایید کننده پژوهش ضرغامی (1382) است که بین شغل آینده

و انتخاب رشته تحصیلی رابطه معنی داری را اعلام نمود (8). $40/8$ درصد (163 نفر) از دانشجویان، تصورشان نسبت به آینده شغلی در سطح کاملاً ناراضی و $5/5$ درصد (22 نفر) از آنان تصورشان نسبت به آینده شغلی در سطح کاملاً راضی قرار داشت. از آنجاییکه آمارهای رسمی و غیر رسمی از وجود درصد بالایی از بیکاری در کشور خبر می دهد و احتمال عدم اشتغال به کار در رشته شغلی مرتبط با رشته تحصیلی جزء نگرانی های اصلی دانشجویان است این خود تأیید کننده نتایج این پژوهش می باشد. نتایج نشان داد که از بین عوامل مرتبط، فقط عامل تصور از آینده شغلی با انگیزه تحصیلی ارتباط معنی دار داشت ($r = -0/273$) و این ارتباط از نوع ضعیف و منفی بود. در پژوهشی که تحت عنوان "مطالعه انگیزش تحصیلی دانش آموزان متوسطه استان فارس و عوامل همبسته با آن در سال 1384 " توسط بحرانی و همکاران صورت گرفت، نتایج نشان داد که دانش آموزان ایرانی، از انگیزش تحصیلی بالاتر از متوسط برخوردار بودند و نتایج تحلیل رگرسیون انگیزش تحصیلی روی پاره ای متغیرهای مستقل فرضی نشان داد که "دورنمای رشته تحصیلی از دید دانش آموزان"، "جنسیت"، "معدل نمرات درسی" و "میانگین تحصیلات پدر و مادر"، از جمله مهمترین عوامل پیش بینی کننده انگیزش تحصیلی دانش آموزان متوسطه به حساب می آمدند و در مجموع بیش از 20 درصد واریانس انگیزش تحصیلی را تبیین می کردند (7) در تحقیق

مشابه در دانشگاه‌های شهر یزد ۳۲/۴ درصد از دانشجویان از وضعیت انگیزش متوسطی بر خوردار بودند و ۳۳ درصد دانشجویان، مهمترین عامل کاهش انگیزه را عدم امنیت شغلی در آینده می دانستند (۹). در مطالعه دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نمره کل انگیزش در بین دانشجویان نشان دهنده انگیزه نسبتاً خوب در بین آنها بود و عوامل انگیزشی بر پیشرفت تحصیلی نقش مهمی را داشتند (۱۰). در مطالعه Miskel و همکاران نیمی از دانشجویان هیچ گونه انگیزه ای برای تحصیل در دانشگاه نداشتند (۱۱). در مطالعه روحی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی گلستان از نظر انگیزه تحصیلی، دانشجوی کاملاً بی انگیزه وجود نداشت و بیشتر دانشجویان (۵۲/۵ درصد) با انگیزه بودند که با نتایج پژوهش حاضر هم راستا است همچنین در پژوهش فوق بین انگیزه تحصیلی با عوامل مرتبط چهارگانه رابطه مستقیم و ضعیف و معنی داری وجود داشت ($p = 0/001$). کمترین ضریب همبستگی (۰/۱۴) مربوط به ارتباط انگیزه تحصیلی با عوامل مراکز بهداشتی و درمانی و بیشترین همبستگی (۰/۲۴) با عوامل آموزشی دانشکده ها بود. همچنین بین انگیزه تحصیلی با توجه به جنسیت و رشته تحصیلی تفاوتی وجود نداشت (۶). در صورتیکه در پژوهش حاضر، انگیزه تحصیلی تنها با عامل تصور از آینده شغلی ارتباط معنی داری داشت.

بنابراین جهت افزایش انگیزه تحصیلی می توان با ارتقای عملکرد شغلی اساتید و آشنا نمودن اساتید

با تئوری های مختلف انگیزش تحصیلی، ارتقای روشهای یادگیری و مطالعه نزد دانشجویان و تقویت نقش اساتید راهنما و مشاور، نقش مؤثر و مفیدی ایفا نمود (۹). علاوه بر موارد مذکور یکی از اقدامات بسیار مفید برگزاری جلسات پرسش و پاسخ و پیشنهادات دانشجویان و آموزش روش های مهارت مطالعه می باشد (۱۲). از آنجاییکه نظام آموزش پزشکی به دلیل نیاز کشور، بی وقفه به تربیت دانشجو ادامه می دهد، بنابراین این نظام های آموزشی هستند که باید بر تلاش خود افزوده، علاوه بر حفظ شرایط موجود، شرایط آموزشی را ارتقاء بخشیده و بر مؤلفه های مرتبط یعنی فراگیرنده، فرادهنده و امکانات آموزشی و رفاهی، تأثیر گذاشته و با تدارک برنامه های آموزشی مناسب و هماهنگی بین دروس تئوری و عملی دانشجویان را با آمادگی و انگیزه بیشتر روانه محیط کار کنند که بدون شک با توجه به افق بیست ساله کشور و جنبش نرم افزاری، انجام هرگونه سرمایه گذاری در این خصوص ضروری به نظر می رسد. در این خصوص اقداماتی مانند تأمین آینده شغلی بهتر برای دانشجویان، فراهم نمودن تسهیلات مربوط به تغییر رشته نیز پیشنهاد می گردد. همچنین با توجه به نتایج مطالعه توجه بیشتر مسئولین دانشگاه به عوامل مرتبط با انگیزه تحصیلی دانشجویان احساس می شود تا ضمن بررسی این عوامل و رفع موانع آموزشی و رفاهی، با افزایش انگیزه دانشجویان زمینه رشد و شکوفایی آنها فراهم گردد.

منابع:

۱. امینی ا، ولی زاده س، محمودی ب. بررسی عوامل موثر بر انگیزه یادگیری دانشجویان بالینی و ارائه راهکارهای مناسب جهت تقویت انگیزه آنها از دیدگاه مدرسان دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۱۳۸۱؛ ۲.

2. Bird M . Wallis M . Motivation in nurse education practice . Br J Nurs .2006 , 15(20):9-22

۳. طالب زادگان میترا. بررسی عوامل موثر در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موفق دختر سوم راهنمایی شهرستان شهر اهواز. مجله داخلی شورای تحقیقات استان خوزستان. ۱۳۷۸؛ ۱: ۳۱-۲۵

۴. عودی داوود، نصیری احمد، پاسبان فاطمه، کیانفر صدیقه،. بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری در مورد عوامل موثر بر انگیزه تحصیلی آنان. فصلنامه علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۳۸۵؛ ۱ و ۲: ۳۹-۳۵

۵. مولوی پرویز، رستمی خلیل، فدایی نائینی علیرضا، محمدنیا حسین، رسول زاده بهزاد. بررسی عوامل موثر در کاهش انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل. مجله علمی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران. ۱۳۸۶؛ ۱: ۵۳-۵۸

۶. روحی قنبر، حسینی سیدعابدین، بادله محمد تقی، رحمانی حسین. انگیزه تحصیلی و رابطه آن با برخی از عوامل در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان. مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی ۱۳۸۶. ۲: ۸۳-۷۷

۷. بحرانی محمود. مطالعه انگیزش تحصیلی دانش آموزان متوسطه استان فارس و عوامل همبسته با آن. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز. ۱۳۸۴؛ ۴: ۱۰۴-۱۵

۸. زرغامی مهران، غفاری ساروی وجیهه، خلیلیان علیرضا، سفیدچیان علیرضا. عوامل موثر بر انتخاب رشته فارغ التحصیلان پزشکی. مجله دانشگاه علوم پزشکی بابل، ویژه نامه مقالات آموزش پزشکی ۱۳۸۲؛ ۲: ۲۳-۱۸

۹. مظلومی سید سعید، احرامپوش محمد حسن، ثروت فرخ لقا، عسکرشاهی محسن. بررسی میزان انگیزش تحصیلی و ارتباط آن با رفتارهای پرخطر بهداشتی در دانشجویان پسر. مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد ویژه نامه همایش رفتارهای پرخطر، دوره ۱۸، شماره ۳، صفحات ۱۹۰-۱۸۴

۱۰. یوسفی علیرضا، قاسمی غلامرضا، فیروزنیا سمانه. ارتباط انگیزش تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، بهار ۱۳۸۸؛ ۹(۱)

11-Miskel CA, Defrain JA, Wilcox K. Test of Expectancy Work Motivation Theory in Educational Organizations, Educational Administration Quarterly February 1980 vol. 16 no. 1 70-92

12. Guo Y , Sippola E , Feng X, Dong Z, Wang D, Moyer CA. International medical school faculty development: the results of a needs assessment survey among medical educators in China, [Advances in Health Sciences Education](#) . 2009, [Volume 14, Number 1](#), 91-102

Survey of Educational Motivation and Its Related Factors in Zabol University of Medical Sciences Students in 2009.

Ramazani AA1, Hedayati SP2, Faraji O3, Khamsaii M4 Heydari mokarrar m 5

Abstract

Introduction: motivation is the learning incentives in human. In order to change the trainees' behavior, the factors related to motivation and the degree of their impacts should be identified. So the present research was designed to determine the degree of the university student's educational motivation and their related factors in Zabol University of Medical Sciences Students.

Methods: This is a descriptive analytical cross-sectional research with 400 students. In order to collect the data educational motivation questionnaire (AMS), English samples translation with 27 questions of seven option is fully disagree to fully agree were used. to determine related Factors of questionnaire included three parts -university student welfare, faculty education and job future- that its validity and reliability were tested in the previous studies. Finally, the data were analyzed by SPSS software using descriptive and analytical statistics and the independent t tests, one-way variance analysis and Pierson correlation. $p < 0.05$ was considered significant.

Findings: According to the results, educational motivation mean of the students was 131.32 17.57 (total maximum of 189 scores) and 17/8% (71 peoples) having weakness educational motivation, 68/5% (274 people) moderate educational motivation and 13/7% (55 people) good educational motivation. There was significant difference between the students educational motivation and each of the welfare, educational and job future levels ($p < 0/05$), but there was not significant difference between the educational motivation and each demographic and educational variables except residence status and faculty ($p > 0.05$.)

Discussion: In regard with the results and the indication of the moderate educational motivation among the students, it is necessary that more attention be paid to the factors through the officials in order to determine these factors and obviate the welfare and educational obstacles, it finally ending in promoting the students motivation and the actualization of their potentials.

Key words: educational motivation, university student, medical sciences university

- 1- Corresponding author: MSc in epidemiology, Faculty of Health, Zabol University of Medical Sciences, Zabol, Iran, ramazani_ab@yahoo.com
- 2- MSc in health car administration, Faculty of Health, Zabol University of Medical Sciences, Zabol, Iran
- 3- MSc in health car administration, Faculty of Health, Zabol University of Medical Sciences, Zabol, Iran
- 4- BSc in health car administration, Zabol University of Medical Sciences, Zabol, Iran
- 5- Faculty member of nursing and midwifery, Zabol University of Medical Sciences, Zabol, Iran